

2020 m. sausio 9 d.

Ekspertinės išvados santrauka valdant grėsmes kylančias dėl stumbrų gausėjimo

2019 metais vykdant stumbrų stebėseną Panevėžio ir Kėdainių rajonuose, vertinant stumbrų sveikatos būklę vizualiai, buvo fiksuojama 15 atvejų, kaip bandose stumbrai akivaizdžiai išsiskyrė savo sveikatos sutrikimais (judėjimo sutrikimai, išliesėjimas, netaisyklinga kūno laikysena...). Per 2019 metus fiksuoti 5 atvejai kaip buvo surasti negyvi stumbrai.

Pagal stumbrų paplitimą Panevėžio (1) teritorijoje, (2019 m. priskaičiuojama 61 stumbras) stumbrai dažniausiai stebimi **MB „Gringaliai“, VJ VMU Panevėžio regioninio padalinio** komercinės medžioklės plotuose, ir pastaruoju metu dažnai šie stumbrai apsistoja Kėdainių raj, **MK „Truskava“** plotuose. Šie stumbrai pasiskirstę į dvi didesnes bandas (24 ir 28 ind.) ir 9 individai atsiskyrę laikosi po 1-3. Šioje teritorijoje per 2019 metus pastebėti 4 atrankiniai stumbrai. Dėl nuolatinių pavojingų stumbrų priartėjimų prie kelių, dėl šių stumbrų išskiriami du pavojingi kelių ruožai: Krekenava-Panevėžys ir Truskava-Ramygala (duomenys pateikiami stumbrų paplitimo žemėlapyje).

Kėdainių rajone Kėdainiai (2) teritorijoje, (priskaičiuojama 151 stumbras) apsistoję **MK „Šventybrastis“** ir **MK „Vilainiai“**. Šioje teritorijoje stumbrai pasiskirstę į 4 didesnes bandas (po 51, 42, 32, 18 ind.) ir 8 individai atsiskyrę pastebimi po 1-2. Šioje teritorijoje per 2019 metus pastebėti 6 atrankiniai stumbrai. Dėl nuolatinių pavojingų stumbrų priartėjimų prie kelių, dėl šių stumbrų išskiriami du pavojingi kelių ruožai kelyje Kėdainiai-Truskava (tikslėsi duomenys pateikiami minėtame žemėlapyje).

Kėdainių rajono, Kėdainiai(3) teritorija, kuri yra **MK „Aras“** ir **MK „Barupis“** medžioklės plotuose kelia didžiausią nerimą. Šioje mažoje teritorijoje priskaičiuojama 64 stumbrai, iš jų 11 stumbrų jau ilgesniam laikui atsiskyrė ir apsistojo Jonavos raj. Tai ženklas, kad perteklinių stumbrų plitimas ir toliau vyksta pietų, pietryčių kryptimis. Čia stumbrai išsiskiria į didesnes bandas (32 ir 22 ind.) ir 10 stumbrų atsiskyrę laikosi po 1-3. Dažnai stumbrų bandos tai susijungia tai pasidalina į smulkesnes, pastovumo jokio čia nėra. Šioje teritorijoje pastebėti 5 atrankiniai stumbrai. Dėl nuolatinių pavojingų stumbrų priartėjimų ir kirtimų kelio Via Baltica, šioje teritorijoje išskiriamas vienas pavojingas kelio ruožas- Aristava-Sitkūnai (duomenys pateikiami žemėlapyje). Tai pat 2019 metais šioje teritorijoje Kėdainių raj. žemdirbiai patyrė didžiausius nuostoliu žemės ūkiui viso rajono mastu.

Vertindamas 2019 metais surinktus duomenis pastebiu, jog valdant grėsmes kylančias dėl stumbrų gausėjimo ir stumbrų užimamų teritorijų

plėtimosi, 2020 metais galima leisti letaliu būdu išimti iš gamtos pagal atskiras teritorijas (priskiriant prie Panevėžys (1) teritorijos ir Kėdainių raj. MK „Truskava“ medžioklės plotus) sekančiai:

1. Panevėžys (1) teritorijoje iki 4 individų
2. Kėdainiai (2) teritorijoje iki 6 individų
3. Kėdainiai (3) teritorijoje iki 5 individų

Vyr. specialistas

Projekto „Stumbrų apsaugos
priemonių įgyvendinimas“
Vyr. specialistas
Rytas Papšys

Rytas Papšys